

Λουξεμβούργο, 28 Απριλίου 2016

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Απόφαση στις συνεδικασθείσες υποθέσεις C-191/14 και C-192/14 Borealis Polyolefine GmbH και OMV Refining & Marketing GmbH κατά Bundesminister für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft, στην υπόθεση C-295/14 DOW Benelux BV κ.λπ. κατά Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu κ.λπ. καθώς και στις συνεδικασθείσες υποθέσεις C-389/14, C-391/14 έως C-393/14 Esso Italiana Srl κ.λπ., Api Raffineria di Ancona SpA, Lucchini in Amministrazione Straordinaria SpA και Dalmine SpA κατά Comitato nazionale per la gestione della direttiva 2003/87/CE e per il supporto nella gestione delle attività di progetto del protocollo di Kyoto κ.λπ.

Το Δικαστήριο κηρύσσει ανίσχυρη τη μέγιστη ετήσια ποσότητα δωρεάν δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου που καθόρισε η Επιτροπή για την περίοδο 2013-2020

Η Επιτροπή έχει στη διάθεσή της 10 μήνες για να καθορίσει νέα ποσότητα, εξυπακουμένου ότι οι προγενέστερες κατανομές δικαιωμάτων δεν μπορούν να αμφισβητηθούν

Στο πλαίσιο του πρωτοκόλλου του Κιότο, μια οδηγία της Ένωσης¹ στοχεύει στη σημαντική μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου² προς τον σκοπό προστασίας του ανταγωνισμού. Σύμφωνα με την οδηγία, τα κράτη μέλη μπορούν να κατανέμουν στις επιχειρήσεις που εκπέμπουν αέρια θερμοκηπίου δικαιώματα εκπομπής που καλούνται δικαιώματα³. Ένα τμήμα των διαθέσιμων δικαιωμάτων⁴ κατανέμεται δωρεάν. Σε περίπτωση που η ποσότητα δωρεάν δικαιωμάτων που κατανέμονται προσωρινώς από τα κράτη μέλη είναι μεγαλύτερη από τη μέγιστη ποσότητα δωρεάν δικαιωμάτων που καθορίζει η Επιτροπή, εφαρμόζεται ενιαίος διατομεακός διορθωτικός συντελεστής (στο εξής: διορθωτικός συντελεστής) για να εξισώσει τα εν λόγω μεγέθη και να περιορίσει τα προσωρινώς κατανεμηθέντα δικαιώματα⁵.

Πολλές επιχειρήσεις που εκπέμπουν αέρια θερμοκηπίου προσέφυγαν στη δικαιοσύνη στην Ιταλία, στις Κάτω Χώρες και στην Αυστρία, στρεφόμενες κατά των αρμόδιων για την κατανομή δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εθνικών αρχών. Αμφισβητούν το κύρος των εθνικών αποφάσεων περί κατανομής δικαιωμάτων για την περίοδο 2013-2020 και, εμμέσως, τη μέγιστη ετήσια ποσότητα δικαιωμάτων (καθώς και τον διορθωτικό συντελεστή) που καθόρισε η Επιτροπή με δύο αποφάσεις το 2011 και το 2013⁶. Τα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων εκκρεμούν οι

¹ Οδηγία 2003/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Κοινότητας και την τροποποίηση της οδηγίας 96/61/ΕΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 275, σ. 32), όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2009/29/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009 (ΕΕ L 140, σ. 63).

² Το κύριο αέριο που είναι υπεύθυνο για το φαινόμενο του θερμοκηπίου στη Γη είναι το διοξείδιο του άνθρακα (CO₂).

³ Ένα δικαίωμα αντιστοιχεί στην εκπομπή στην ατμόσφαιρα του ισοδύναμου ενός τόνου διοξειδίου του άνθρακα.

⁴ Η **συνολική ποσότητα των διαθέσιμων δικαιωμάτων** υπολογίζεται βάσει συνολικής εξετάσεως των προηγούμενων εκπομπών και, από το έτος 2010, βάσει **ετήσιας μειώσεως κατά 1,74 % («γραμμικός συντελεστής»)**.

⁵ Είναι δυνατόν η ζήτηση να είναι μικρότερη της μέγιστης ποσότητας. Στην περίπτωση αυτή, η διαφορά τίθεται σε πλειστηριασμό και δεν χρησιμοποιείται ο γραμμικός συντελεστής. Η οδηγία προβλέπει εξάλλου τη **σταδιακή μείωση των δωρεάν δικαιωμάτων** με σκοπό την **κατάργησή τους κατά το έτος 2027**. Από το έτος αυτό, δεν θα υφίστανται, επομένως, πλέον παρά μόνον δικαιώματα τιθέμενα σε πλειστηριασμό.

⁶ Απόφαση 2011/278/ΕΕ της Επιτροπής, της 27ης Απριλίου 2011, σχετικά με τον καθορισμό ενωσιακών μεταβατικών κανόνων για την εναρμονισμένη δωρεάν κατανομή δικαιωμάτων εκπομπής κατ' εφαρμογή του άρθρου 10α της οδηγίας 2003/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 130, σ. 1) και απόφαση 2013/448/ΕΕ της Επιτροπής, της 5ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τα εθνικά μέτρα εφαρμογής για τη μεταβατική δωρεάν κατανομή των δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 3 της οδηγίας 2003/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 240, σ. 27).

προσφυγές ζητούν από το Δικαστήριο να αποφανθεί επί του κύρους των αποφάσεων της Επιτροπής.

Με την απόφαση που εξέδωσε σήμερα, το Δικαστήριο διαπιστώνει κατ' αρχάς ότι η απόφαση της Επιτροπής του 2011, που απέκλεισε τον συνυπολογισμό των εκπομπών των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας για τον καθορισμό της μέγιστης ετήσιας ποσότητας δικαιωμάτων, είναι ισχυρή. Συγκεκριμένα, από την οδηγία προκύπτει ότι, **αντίθετα από ό,τι ισχύει για τις εκπομπές των βιομηχανικών εγκαταστάσεων, οι εκπομπές των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας ουδέποτε συνυπολογίζονται** για τον καθορισμό της μέγιστης ετήσιας ποσότητας δικαιωμάτων. **Η Επιτροπή δεν διαθέτει, συναφώς, καμία διακριτική ευχέρεια.** Αυτή η ασύμμετρη μεταχείριση των εκπομπών, που περιορίζει τον αριθμό των διαθέσιμων δικαιωμάτων, είναι σύμφωνη προς τους σκοπούς της οδηγίας.

Όσον αφορά την απόφαση της Επιτροπής του 2013, ήτοι την απόφαση με την οποία καθορίζεται ο διορθωτικός συντελεστής, το Δικαστήριο επισημαίνει, πρώτον, ότι το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας διευρύνθηκε από την 1η Ιανουαρίου 2013, κατά τρόπον ώστε να καλύπτει, μεταξύ άλλων, τις εκπομπές από την κατασκευή αλουμινίου και από συγκεκριμένους τομείς της χημικής βιομηχανίας. Περαιτέρω, το Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι, σύμφωνα με τους όρους της οδηγίας και παρά την απόκλιση διαφόρων γλωσσικών αποδόσεων – που επηρέασε την ομοιομορφία της ερμηνείας και της εφαρμογής της οδηγίας από τα διάφορα κράτη μέλη – **η Επιτροπή, κατά τον υπολογισμό της μέγιστης ετήσιας ποσότητας δικαιωμάτων, είναι υποχρεωμένη να αναφέρεται μόνον στις εκπομπές των εγκαταστάσεων που περιλαμβάνονται στο κοινοτικό σύστημα από το 2013 και εφεξής, και όχι στο σύνολο των εκπομπών που περιλαμβάνονται στο εν λόγω σύστημα από την ημερομηνία αυτή και εφεξής.** Κατά συνέπεια, η Επιτροπή όφειλε να μεριμνήσει ώστε τα κράτη μέλη να της διαβιβάσουν τα κρίσιμα δεδομένα. Τουλάχιστον, σε περίπτωση που τα εν λόγω δεδομένα δεν της παρείχαν τη δυνατότητα να καθορίσει τη μέγιστη ετήσια ποσότητα δικαιωμάτων και, κατά συνέπεια, τον διορθωτικό συντελεστή, θα όφειλε να ζητήσει από τα κράτη μέλη να προβούν στις αναγκαίες διορθώσεις. Εντούτοις, η Επιτροπή έλαβε υπόψη τα δεδομένα ορισμένων κρατών μελών τα οποία, σε αντίθεση με άλλα κράτη μέλη, της είχαν κοινοποιήσει τις εκπομπές που προέρχονταν από νέες δραστηριότητες που πραγματοποιήθηκαν σε εγκαταστάσεις που υπάγονταν ήδη στο σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων πριν το έτος 2013. Από την άποψη αυτή, η απόφαση της Επιτροπής είναι ανίσχυρη.

Κατά συνέπεια, ανάλογα με τα δεδομένα που θα διαβιβάσουν τα κράτη μέλη βάσει των κριτηρίων που καθόρισε το Δικαστήριο, η μέγιστη ετήσια ποσότητα δικαιωμάτων θα μπορούσε να είναι μεγαλύτερη ή μικρότερη από αυτή που έχει μέχρι τώρα καθορίσει η Επιτροπή.

Όσον αφορά τη μέχρι σήμερα περίοδο, το Δικαστήριο αποφαινεται, προκειμένου να αποφευχθούν σοβαρές επιπτώσεις σε μεγάλο αριθμό εννόμων σχέσεων που συνήφθησαν καλοπίστως, ότι η ακύρωση του διορθωτικού συντελεστή δεν θα επηρεάσει τις τελικές κατανομές που έχουν ήδη λάβει χώρα στα κράτη μέλη βάσει ρυθμίσεως που θεωρείτο έγκυρη.

Όσον αφορά την περίοδο που έπεται της δημοσιεύσεως της αποφάσεως του Δικαστηρίου, η κήρυξη ανισχύρου δημιουργεί ένα προσωρινό νομικό κενό που υπάρχει κίνδυνος να διακόψει την εφαρμογή του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων και, κατά συνέπεια, την επίτευξη των σκοπών της οδηγίας. Κατά συνέπεια, το Δικαστήριο αποφαινεται ότι η απόφασή του θα παράγει αποτελέσματα μόνον μετά την πάροδο περιόδου δέκα μηνών από της ημερομηνίας δημοσιεύσεώς της, προκειμένου να παρασχεθεί στην Επιτροπή η δυνατότητα να θεσπίσει τα αναγκαία μέτρα.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της απόφασης είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582